Dosarul nr. 2-24017098-05-2a-20012025

Judecătoria Cahul, sediul Cantemir
Judecător Mihail Osadcii

Curtea de Apel Sud
D E C I Z I E
În numele Legii

13 iulie 2026 mun. Cahul

Completul de judecată al Curții de Apel Sud, sediul Cahul,
în componența:
***președintelui* completului de judecată, dlui:** *Evgheni BANCOV*,
***judecătorilor*:** **dlui** *Andrei SCRIPCENCO* și **dnei** *Inga GORLENCO*,
cu participarea:
grefierului: *Nadejda Gîscă,*

a examinat apelul declarat de reprezentantul CA „General Asigurări" SA, avocatul Botnari Veaceslav, împotriva hotărârii Judecătoriei Cahul, sediul Cantemir din 20 iunie 2024, pronunțată în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de CA „General Asigurări" SA împotriva lui Strînghilău Ștefan privind încasarea despăgubirii de asigurare în ordine de regres și a cheltuielilor de judecată.

C O N S T A T Ă:

În fapt.

La 12 februarie 2024, „General Asigurări" S.A., prin intermediul avocatului, Botnari Veaceslav a depus în cadrul Judecătoriei Cahul, sediul Cantemir cerere de chemare în judecată către Strînghilău Ștefan privind încasarea sumei de 40 738,58 lei, formate suma de 28 813 lei cu titlu de prejudiciu material, suma de 6 463,58 lei dobânzi de întârziere, suma de 1 462 lei achitați cu titlu de taxă de stat și suma de 4 000 lei pentru onorariul avocatului.

În motivarea acțiunii a indicat că, la 06 noiembrie 2022, în r. Comrat, s. Congaz, pârâtul, conducând autovehiculul marca/model „Opel Astra", cu n.î. *****, a încălcat prevederile Regulamentului Circulației Rutiere producând un accident rutier în urma căruia a fost deteriorat automobilul de model „Rover 6201", cu n.î. *****.

Adaugă că, vina pârâtului în încălcarea Regulamentului Circulației Rutiere a fost stabilită prin Proces-verbal cu privire la contravenție Seria MAI nr.04144920 din 12.11.2022, fiind sancționat conform art. 242 alin. (1) din Cod contravențional.

Relatează că, autovehiculul marca/model „Opel Astra”, cu n.î. *****, a fost asigurat RCA la reclamanta S.A. „General Asigurări” fapt care se confirmă prin contractul de asigurare nr.RCAI007931136 din 26.07.2022.

Menționează că, deşi pârâtul a fost înștiințat prin telegramă despre data, locul şi ora la care urma a avea loc examinarea autovehiculului păgubit, acesta nu s-a prezentat la examinare, astfel încât la 17.11.2022, C.A. „General Asigurări” S.A. cu participarea persoanei păgubite, a întocmit procesul verbal de constatare a daunelor nr.3049-22-RCA prin care au fost stabilite deteriorările existente la automobilul marca/model „Rover 6201”, cu n.î. *****.

În baza procesului-verbal de constatare a daunelor nr.3049-22-RCA, S.R.L. „Eurotaxglas” a emis devizul de calcul a valorii reparației nr. 2970 din 15.11.2022, în mărime de 28831 lei. Prin acordul privind stabilirea despăgubirii de asigurare nr.1203-22-RCA încheiat între reclamant şi persoana păgubită conform art. 22 alin. (1) din Legea nr.414 din 22.12.2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule (în continuarea Legea nr.414) a fost stabilită despăgubirea de asigurare în mărime de 28831 lei. Prin urmare, prin ordinul directorului nr. 5392 din 24.11.2022, a fost stabilită despăgubire de asigurare în mărime de 28831 lei, care au fost efectiv achitați păgubitului prin ordinul de plată nr. 5024 din 24.11.2022.

Adaugă că, în timpul regularizării dosarului de daune, s-a constat că pârâtul la momentul producerii accidentului rutier, conducea autovehiculul fără deținerea dreptului de a conduce vehicule, fapt pentru care în privința pârâtului de către poliție a fost întocmită Decizia asupra cauzei contravenționale seria D nr.01265139 din 12.11.2022, fiind sancționat conform art. 231 alin. (2) din Codul contravențional al Republicii Moldova.

Relatează că, conform art. 231 alin. (2) din Codul contravențional în vigoare la data producerii accidentului, Conducerea vehiculului fără deținerea dreptului de a conduce vehicule (cu excepția conducerii în cazul instruirii, în prezența instructorului) sau conducerea în decursul termenului de aplicare a măsurii de siguranță privind suspendarea dreptului de a conduce vehicule se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale.

Potrivit art. 29 lit. c) al Legii nr. 414-XVI din 22.12.2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule în vigoare la data accidentului rutier, Asiguratorul are dreptul să înainteze acțiune de regres persoanei răspunzătoare de producerea pagubelor atunci cînd persoana răspunzătoare de producerea accidentului conduce autovehiculul fără permis de conducere sau cu încălcarea regulilor privind permisul de conducere.

Totodată, indică că, pârâtul după producerea accidentului rutier, a părăsit locul accidentului astfel încât în privinţa acestuia a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție seria MAI nr.04196160 din 12.11.2022, fiind sancționat conform art. 243 alin. (2) din Codul contravențional al Republicii Moldova.

Conform art. 243 alin. (1) din Codul contravențional, Părăsirea de către persoana implicată în accident rutier a locului în care s-a produs accidentul ce a cauzat consecințele prevăzute la art.242 alin. (1), dacă fapta nu constituie infracțiune, cu excepția accidentului rutier documentat

prin procedura de constatare amiabilă a accidentului, prevăzută de Legea nr. 414/2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, se sancționează [...].

Conform art. 29 lit. e) din Legea nr. 414 din 22.12.2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule în redacția din data accidentului rutier, iar în redacția actuală art. 30 alin. (1) lit. f) din Legea nr.106 din 21.04.2022 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru pagube produse de vehicule, asigurătorul are dreptul să înainteze acțiune de regres persoanei răspunzătoare de producerea pagubelor atunci cînd contrar prevederilor legale care reglementează circulația rutieră pe drumurile naționale și cele locale, persoana răspunzătoare de producerea accidentului a părăsit locul lui.

Conform pct. 10 subpunctului 12 lit. g) al Regulamentului circulației rutier aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 357 din 13.05.2009, conducătorul de vehicul implicat într-un accident în traficul rutier este obligat să anunțe despre accident poliția și să rămînă pe loc pînă la sosirea polițiștilor.

În conformitate cu art. 1856 alin. (1) Cod civil, Asiguratorul care a plătit despăgubirea de asigurare, precum st eventualele cheltuieli de diminuare a prejudiciului, se subrogă, în limitele acestei sume, în dreptul la repararea prejudiciului față de terțul căruia îi revine obligația să repare prejudiciul cauzat, dacă legea sau contractul nu prevede altfel.

Similar prevede şi alin. (1) art. 2024 Cod civil, Persoana care a reparat prejudiciul cauzat de o altă persoană are dreptul la o acțiune de regres împotriva acesteia în mărimea despăgubirii plătite persoanei vătămate dacă legea sau contractul nu prevede altfel.

Pentru a evita înaintarea unei acțiuni în ordine de regres reclamantul a expediat pretenția cu nr. 4616-2022 din 01.12.2022 fiind acordat pârâtului termen de 30 zile pentru achitarea sumei despăgubirii suportate de asigurator fie pentru prezentarea la sediul companiei în scopul negocierii unei tranzacții cu examinarea posibilității de achitare în rate a sumei. La data de 09.12.2022 pretenția a fost recepționată de către pârât dar care până la momentul de față nu a fost satisfăcută, fapt pentru care au fost nevoiți să înainteze prezenta acțiune.

Deoarece pârâtul nu a achitat sumele solicitate în termenul acordat, acesta se află în întârziere şi respectiv urmează să achite dobânzi de întârziere conform art. 942 Cod Civil.

Astfel suma de 28813 lei ce urma a fi achitată până la 09.01.2023 (scadența conform pretenției nr. 4616-2022 din 01.12.2022 recepționată la 09.12.2022 plus termenul acordat de 30 zile). După această zi se vor calcula dobânzi de întârziere.

De la scadența sus expusă până la data depunerii acțiunii (01.02.2024), suma menționată a generat dobânzi de întârziere în sumă de 6463,58 lei conform tabelului anexat. Formula de calcul este: suma (nr. de zile/365 zile) x (rata de bază a BNM + 9%) / 100% = suma dobânzii.

Conform art. 94 alin. (1) Cod de procedură civilă, Instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cererea părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată. În acest context, pârâtul urmează să compenseze cheltuielile de judecată care la momentul înaintării prezentei acțiuni constituie suma de 5462 lei dintre care 1462 lei achitați cu

titlu de taxă de stat și 4000,00 lei onorariul avocatului. Cheltuielile de judecată vor fi actualizate pe parcursul examinării cauzei pe parcursul suportării lor.

Soluția instanței de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Cahul, sediul Cantemir din 20 iunie 2024 s-a admis parțial cererea de chemare în judecată înaintată de Compania de Asigurări „General Asigurări" Societatea pe Acțiuni, împotriva lui Strînghilău Ștefan privind încasarea despăgubirii de asigurarea în ordine de regres și a cheltuielilor de judecată, se admite parțial.

S-a încasat din contul lui Strînghilău Ștefan, născut la 17 martie 1993, IDNP:2010043006840, în beneficiul Companiei de Asigurări „General Asigurări" Societatea pe Acțiuni, cu sediul în mun. Chișinău, str. Alexandr Pușkin, 47/5, IDNO: 1016600035165, suma de 28813 (douăzeci și opt mii opt sute treisprezece) lei, cu titlu de prejudiciu material, suma de 6463,58 (șase mii patru sute șaizeci și trei) lei 25 bani cu titlu de dobândă de întârziere, suma de 1462 (una mie patru sute șaizeci și doi) lei cu titlu de cheltuieli de taxă de stat și suma de 500 (cinci sute) lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, iar în total suma de 37238,58 (treizeci și șapte mii două sute treizeci și opt) lei 58 bani.

În rest, acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Solicitarea și argumentele apelului.

Exprimându-și dezacordul cu soluția instanței de fond, **la data de 09 iulie 2024, apelantul** Compania de Asigurări „General Asigurări" Societatea pe Acțiuni prin intermediul avocatului Veaceslav Botnari a depus cerere de apel nemotivată, pe care a completat-o la 02 februarie 2025 împotriva hotărârii respective, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii judecătoriei Cahul, sediul Cantemir din 20 iunie 2024 în partea în care a fost respinsă acțiune, cu emiterea unei noi hotărîri, prin care să fie admisă cererea de chemare în judecată depusă de Compania de Asigurări „General Asigurări" Societatea pe Acțiuni, împotriva lui Strînghilău Ștefan privind încasarea despăgubirii de asigurarea în ordine de regres și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea apelului a indicat că, nu este de acord cu soluția instanței de fond anume în partea admiterii parțiale a pretenției privind încasarea cheltuielilor de asistență juridică, or pentru încasarea cheltuielilor de judecată trebuie întrunite trei elemente și anume ca acestea să fie reale, necesare și rezonabile. În principiu instanța de fond nu a ridicat obiecții referitor la faptul că ele au fost reale sau necesare, dar și-a bazat scurta motivare pe seama faptului că ele sunt nerezonabile.

Susține că caracterul real al cheltuielilor de judecată, *in concreto*, a onorariului cerut se confirmă prin ordin de plată și factură fiscală, care confirmă că onorariul a fost real achitat și declarat în modul cuvenit organelor fiscale. De altfel instanța nu a negat caracterul real al onorariului.

Caracterul necesar al acestor cheltuieli poate fi abordat prin prisma a două aspecte: orice participant la proces are dreptul de a fi asistat de un avocat, respectiv, participarea avocatului poate fi considerată necesară. Necesitatea poate fi abordată prin prisma acțiunilor întreprinse de

avocat în această cauză concretă. Toate acțiunile pe care avocatul le-a întreprins au fost specificate într-un raport anexat la materialele cauzei.

Susține că instanța de fond la examinarea acestui aspect a avut posibilitatea să se expună, dacă considera astfel, asupra necesității sau nu a acțiunilor întreprinse. Faptul că avocatul nu a participat în ședințe a fost din start luat în considerație și în raportul avocatului nu a fost prevăzută o asemenea prestație a avocatului. Pentru participarea avocatului în ședințele de judecată, reclamant trebuia să suportate cheltuieli suplimentare. Instanța de fond nu a ridicat nici-o obiecție asupra caracterului necesar al cheltuielilor de asistență juridică și nici asupra necesității acțiunilor întreprinse de avocat în această cauză.

Mai indică avocatul că, caracterul rezonabil poate fi abordat prin prisma a doua aspecte: Pentru stabilirea unui onorariu rezonabil în această cauză avocatul și clientul au luat în vedere următoarele criterii de bază: a) Tariful orar (care include: faptul că cererea se examinează în procedura cererilor cu valoare redusă, în lipsa părților, în baza materialelor existente la dosar, cauza nu denotă noutate şi/sau dificultate juridică); b) Timpul utilizat pentru acțiunile întreprinse.

Ce ține de rezonabilitatea tarifului orar – instanța nu a ridicat nici-o obiecție asupra tarifului orar convenit de apelant cu avocatul. De altfel tariful orar convenit este tariful minim recomandat de Uniunea Avocaților din Moldova. Reclamantul a convenit cu avocatul asupra cuantumului minim al tarifului orar recomandat de Uniunea Avocaților anume deoarece cauza nu este una complexă. Prin urmare lipsa complexității a fost deja luată în calcul prin reducerea tarifului orar, fiind stabilită ce-a mai mică retribuție orară din cea recomandată de Uniunea Avocaților din Moldova.

Instanța nu a ridicat nici-o obiecție cu privire la rezonabilitatea timpului folosit de avocat la fiecare acțiune în parte întreprinsă pe marginea acestei cauze.

Astfel, instanța de fond deși a invocat anumite criterii, dar nu le-a aplicat în nici-un fel la circumstanțele specifice ale speței, rezumându-se la enumerarea abstractă a acestora. Reieșind din cele explicate supra consideră că instanța de fond a avut o abordare incorectă referitor la rezonabilitatea onorariului cerut spre compensare. Așa cum pretențiile au fost admise de către instanța de judecată în cuantum deplin, respectiv din această perspectivă onorariul este pasibil de încasare deplină.

Menționează că legislația națională nu prevede vreo grilă expresă de remunerarea a avocaților. Astfel, instanțele de judecată urmează să ofere o explicație temeinică atunci când apreciază rezonabilitatea și necesitatea cheltuielilor de asistență juridică.

Prin recomandările CSJ au fost propuse instanței și justițiabililor anumite criterii de apreciere a caracterului necesar și rezonabil a cheltuielilor de asistență juridică printre care complexitatea cauzei, noutatea și dificultatea problemelor juridice ridicate în cauză, timpul și munca depusă de avocat, aptitudinile speciale necesare pentru a acorda asistența juridică. Astfel având în vedere toate aceste criterii expuse cu titlu de recomandare de CSJ reclamantul și avocatul au ales să aplice cuantumul rezonabil minim recomandat de Uniunea Avocaților – 70 Euro/oră.

Având în vedere faptul că reclamantul a probat cheltuielile de asistență juridică și reieșind din faptul că CA „General Asigurări” SA a avut câștig de cauză, raportat la dispozițiile art. 96 alin.(1) şi (1^1) din Codul de procedură civilă, având în vedere că instanța de fond nu a obiectat nimic concret referitor la lipsa de necesitate a acțiunilor întreprinse, nu a obiectat la ne rezonabilitatea timpului folosit și nu a obiectat referitor la tariful orar, consideră că prima instanță a ajuns la o soluție eronată și nemotivată privind respingerea parțială a solicitării de încasare a cheltuielilor de asistență juridică în volum deplin.

Potrivit art. 96 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța de judecată obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile.

Astfel, potrivit dispozițiilor art. 63 alin. (2) din Legea nr. 1260 din 19 iulie 2002 cu privire la avocatură care statuează că, mărimea onorariului se stabileşte prin acordul părţilor şi nu poate fi schimbată de autorităţile publice sau de instanţa de judecată.. , fapt care este ignorat de instanța de fond în prezenta cauză – ceia ce constituie temei de casare potrivit art. 386 lit. c) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, din materialele cauzei este evident volumul muncii depuse de către avocat, onorariul este calculat chiar sub minimul muncii avocatului, circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, pe care prima instanță le consideră constatate, nu au fost dovedite cu probe veridice şi suficiente. Respectiv concluziile primei instanțe expuse în hotărâre sânt în contradicție cu circumstanțele cauzei, ceia ce în conformitate cu prevederile art. 386 alin. (1) lit. b) și c) din Codul de procedură civilă, reprezintă temeiuri de modificare a hotărârii în ordine de apel.

Procedura de citare a fost legal executată.

Cauza a fost examinată în lipsa apelantului Compania de Asigurări „General Asigurări” Societatea pe Acțiuni, reprezentantului apelantului, avocatului Veaceslav Botnari și intimatului Strînghilău Ștefan, care au fost legal citați fapt confirmat prin avizele de recepție restituite în adresa instanței de apel, careva cereri de amânare sau de examinare în lipsă din partea participanților la proces nu au parvenit.

Conform art. 379 alin. (2) Cod de procedură civilă, neprezentarea în ședința de judecată a apelantului sau a intimatului, a reprezentanților acestora, precum și a unui alt participant la proces, citați legal despre locul, data și ora ședinței, nu împiedică judecarea apelului.

Ținând cont de circumstanțele constatate mai sus în ceea ce ține de citarea legală a participanților absenți Completul de judecată în temeiul art. 379 alin. (2) Cod de procedură civilă a dispus examinarea cauzei în absența apelantului Compania de Asigurări „General Asigurări” Societatea pe Acțiuni, reprezentantului apelantului, avocatului Veaceslav Botnari și intimatului Strînghilău Ștefan.

Aprecierea instanței de apel.

Analizând legalitatea și temeinicia hotărârii contestate, prin prisma argumentelor invocate în cererea de apel, în raport cu materialele dosarului, Completul de judecată consideră că, cererea de apel este întemeiată și urmează a fi admisă, cu modificarea hotărârii primei instanțe, din următoarele motive care succed.

În conformitate cu art. 385 lit. b) Cod de procedură civilă, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul și să modifice hotărârea primei instanțe.

Conform art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor şi obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Articolul 130 alin. (1) Cod de procedură civilă, statuează că instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectual, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

În temeiul art. 240 alin. (1) Cod de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării cauzei și admisibilitatea acțiunii.

În acord cu art. 373 Cod de procedură civilă, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor şi obiecțiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanță.

În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanța de apel de către participanții la proces. În cazul în care motivarea apelului nu cuprinde argument sau dovezi noi, instanța de apel se pronunță în fond, numai în temeiul celor invocate în primă instanță. Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Din conținutul celor relatate, Completul reține că, sarcina instanței de apel derivă reieșind din dispozițiile art. 373 Cod de procedură civilă, în condițiile în care instanța de fond a soluționat fondul cauzei, cu expunerea argumentelor în vederea admiterii sau respingerii acțiunii în raport cu concluziile reținute de către aceasta.

Potrivit recomandărilor avizului nr. 11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenţia Comitetului de Miniştri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătoreşti, o motivaţie şi o analiză clară sunt cerinţele fundamentale ale hotărârilor judecătoreşti şi un aspect important al dreptului la un proces echitabil. Pentru a răspunde cerinţelor procesului echitabil, motivarea ar trebui să evidenţieze, că judecătorul a examinat cu adevărat chestiunile esenţiale ce i-au fost prezentate.

Instanţa de apel menționează că art. 6 din Convenţia Europeană a Drepturilor Omului garantează dreptul justiţiabilului la o hotărâre motivată sub aspectul instituirii obligației instanţelor de judecată de a-şi argumenta hotărârile adoptate din perspectiva unei analize ample a circumstanțelor cauzei. Îndatorirea de a motiva coerent şi unitar hotărârea sub aspectul tuturor

cererilor, fără a exista contradicţii între motivare şi dispozitiv, constituie o garanţie pentru justițiabili, în faţa eventualului arbitrariu judecătoresc, fiind singurul mijloc prin care se dă posibilitatea de a putea exercita un eficient control judiciar.

Din suportul probatoriu prezent la materialele cauzei rezultă că, la 06 noiembrie 2022, în r. Comrat, s. Congaz, pârâtul, conducând autovehiculul „Opel Astra", cu n.î. *****, a încălcat prevederile Regulamentului Circulației Rutiere producând un accident rutier în urma căruia a fost deteriorat automobilul de model „Rover 6201", cu n.î. *****. Vina pârâtului în încălcarea Regulamentului Circulației Rutiere a fost stabilită prin Proces-verbal cu privire la contravenție Seria MAI nr.04144920 din 12.11.2022, fiind sancționat conform art. 242 alin. (1) din Cod contravențional. (f.d. 11)

Totodată, se constată că, autovehiculul de model „Opel Astra", cu numerele de înmatriculare ***** a fost asigurat RCA la reclamanta S.A. „General Asigurări" fapt care se confirmă prin contractul de asigurare nr. RCAI-007931136 din 26.07.2022. (f.d. 16)

Pârâtul a fost înştiinţat prin telegramă despre data, locul şi ora la care urma a avea loc examinarea autovehiculului păgubit, acesta nu s-a prezentat la examinare, astfel încât la 17.11.2022, C.A. „General Asigurări" S.A. cu participarea persoanei păgubite, a întocmit procesul-verbal de constatare a daunelor nr.3049-22-RCA prin care au fost stabilite deteriorările existente la automobilul de model „Rover 6201", cu n.î. *****. (f.d. 17-19)

În baza procesului-verbal de constatare a daunelor nr.3049-22-RCA, S.R.L. „Eurotaxglas" a emis devizul de calcul a valorii reparației nr. 2970 din 15.11.2022, în mărime de 28831 lei. (f.d.20-21)

Prin acordul privind stabilirea despăgubirii de asigurare nr.1203-22-RCA încheiat între reclamant şi persoana păgubită conform art. 22 alin. (1) din Legea nr.414 din 22.12.2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule (în continuarea Legea nr. 414) a fost stabilită despăgubirea de asigurare în mărime de 28831 lei. (f.d.22)

Prin urmare, prin ordinul directorului nr. 5392 din 24.11.2022, a fost stabilită despăgubire de asigurare în mărime de 28831 lei, care au fost efectiv achitați păgubitului prin ordinul de plată nr. 5024 din 24.11.2022. (f.d. 23)

Autovehiculul de model „Opel Astra", cu n.î. ***** a fost asigurat RCA la reclamanta S.A. „General Asigurări" fapt care se confirmă prin contractul de asigurare nr. RCAI007931136 din 26.07.2022. (f.d. 16)

Potrivit acordului privind stabilirea despăgubirii de asigurare/RCA nr.2040-20 reprezentantul asiguratorului C.A. „General Asigurări" S.A. și persoana păgubită Petri Mihail, a fost stabilită despăgubirea de asigurare în mărime de 28831 lei, care a fost achitată prin ordinul de plată nr. 5024 din 24 noiembrie 2022 beneficiarului Petri Mihai. (f.d. 24)

La data de 11 octombrie 2023 între Cabinetul Avocatului „Veaceslav Botnari" și CA „General Asigurări" SA, în calitate de client a fost încheiat contractul de asistență juridică nr. 2vb-39 din 11.10.2023. (f.d. 4)

La data de 12 februarie 2024, „General Asigurări” S.A., prin intermediul avocatului, Botnari Veaceslav a depus în cadrul Judecătoriei Cahul, sediul Cantemir cerere de chemare în judecată către Strînghilău Ștefan privind încasarea sumei de 40 738, 58 lei, formate suma de 28 813, 00 lei cu titlu de prejudiciu material, suma de 6 463, 58 lei dobânzi de întârziere, suma de 1 462 lei achitați cu titlu de taxă de stat și suma de 4 000 lei pentru onorariul avocatului. (f.d. 5-8)

În urma examinării cauzei de către Judecătoria Cahul, sediul Cantemir la data de 20 iunie 2024 a fost adoptată hotărîrea prin care a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată înaintată de Compania de Asigurări „General Asigurări” Societatea pe Acțiuni, împotriva lui Strînghilău Ștefan privind încasarea despăgubirii de asigurarea în ordine de regres și a cheltuielilor de judecată, se admite parțial.

S-a încasat din contul lui Strînghilău Ștefan, născut la 17 martie 1993, IDNP:2010043006840, în beneficiul Companiei de Asigurări „General Asigurări” Societatea pe Acțiuni, cu sediul în mun. Chișinău, str. Alexandr Pușkin, 47/5, IDNO: 1016600035165, suma de 28813 (douăzeci și opt mii opt sute treisprezece) lei, cu titlu de prejudiciu material, suma de 6463,58 (șase mii patru sute șaizeci și trei) lei, cu titlu de dobândă de întârziere, suma de 1462 (una mie patru sute șaizeci și doi) lei, cu titlu de cheltuieli de taxă de stat și suma de 500 (cinci sute) lei, cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, iar în total suma de 37238 (treizeci și șapte mii două sute treizeci și opt) lei 58 bani.

În rest, acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Reclamantul CA „General Asigurări” S.A., prin intermediul avocatului, Botnari Veaceslav înaintând prezenta cerere de chemare în judecată, a solicitat încasarea de la Strînghilău Ștefan suma de 40 738,58 lei din care: 28 813 lei cu titlu de prejudiciu material; 6 463,58 lei cu titlu de dobândă de întârziere; 1 462 lei cu titlu de cheltuieli de taxă de stat și suma de 4 000 lei cheltuieli de asistență juridică.

Conform ordinului de plată nr. 4478 din 11 octombrie 2023, reclamantul CA „General Asigurări” S.A. a achitat avocatului Botnari Veaceslav suma de 4 000 lei pentru serviciile de asistență juridică. (f.d. 29)

Potrivit raportului privind cheltuielile de asistență juridică a acordat următoarele servicii: prima discuție cu clientul – 370,60 lei; deplasarea spre client – timpul de drum fiind taxat cu 10% - 67,06 lei; studierea materialelor dosarului și legislației aplicabile – 1341,20; întocmirea cererii de chemare în judecată și pregătirea anexelor – 2682,40 lei; întocmirea prezentului raport – 4470,07 lei; întocmirea și depunerea demersului privind eliberare titlului executoriu, ridicarea titlului executoriu, prognoza – 4470,07 lei, total în sumă de 5655,39 lei. (f.d. 31)

Nefiind de acord cu hotărîrea instanței de fond, la data de 09 iulie 2024, apelantul Compania de Asigurări „General Asigurări” Societatea pe Acțiuni prin intermediul avocatului Veaceslav Botnari a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Cahul, sediul Cantemir 20 iunie 2024, solicitând admiterea apelului și casarea hotărârii primei instanțe cu emiterea noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

Verificând legalitatea şi temeinicia hotărârii instanţei ierarhic inferioare în raport cu criticele formulate în cererea de apel şi materialul probator, Completul de judecată conchide că

soluția instanței de fond este una corectă, însă instanța eronat a apreciat mărimea cheltuielilor de asistență juridică, fapt ce conduce la modificarea hotărârii instanței de fond, prin majorarea cuantumului cheltuielilor de asistență juridică încasate de la Strînghilău Ștefan, în beneficiul Companiei de Asigurări „General Asigurări" Societatea pe Acțiuni de la suma de 500 lei până la suma de 2000 lei.

În acest sens, Completul judiciar reține dispozițiile art. 26 alin. (1) și (3) din Constituția Republicii Moldova, *în temeiul cărora dreptul la apărare este garantat. În tot cursul procesului, părţile au dreptul să fie asistate de un avocat, ales sau numit din oficiu.*

Completul remarcă că, conform prevederilor art. 82 din Codul de procedură civilă, *cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat și din cheltuielile de judecare a cauzei.*

Conform prevederilor art. 90 lit. i) din Codul de procedură civilă, *din cheltuielile de judecare a cauzei fac parte: i) cheltuielile de asistență juridică.*

În conformitate cu prevederile art. 94 alin. (1) Cod de procedură civilă, *instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pîrîtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.*

Completul judiciar reține că norma citată instituie regula generală a suportării cheltuielilor de judecată de către partea care a pierdut procesul, această obligație fiind una de drept procesual, derivată din regula suportării consecințelor procesuale ale promovării unei pretenții neîntemeiate. Noțiunea de „parte care a pierdut procesul" nu are un caracter absolut, ci unul relativ, fiind determinată în funcție de soluția pronunțată asupra fiecărei pretenții și în raport cu fiecare participant procesual.

Totodată, Completul judiciar subliniază că dreptul la compensarea cheltuielilor de judecată nu este unul discreționar, ci rezultă direct din lege, fiind condiționat de două elemente cumulative: existența unei cereri în acest sens și dovada suportării efective a cheltuielilor. În lipsa unor circumstanțe excepționale care să justifice o derogare de la această regulă, instanța este obligată să dispună compensarea acestora.

Conform art. 96 alin. (1) și (1^1) Cod de procedură civilă, *instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile. Cheltuielile menţionate la alin.(1) se compensează părţii care a avut cîştig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.*

Potrivit pct. 21^1 alin. (5) din Hotărârea explicativă a Plenului Curții Supreme de Justiție nr.25 din 28 iunie 2004, cu privire la practica aplicării de către instanțele judecătorești a legislației despre încasarea cheltuielilor de judecată în cauzele civile, se menționează că soluţionînd cererile de restituire a cheltuielilor pentru asistenţă juridică acordată, instanţele vor reţine că pornind de la practica CEDO, cheltuielile pentru asistenţa juridică trebuie să fie necesare, realmente angajate şi rezonabile ca mărime. Pentru dovada cheltuielilor suportate, prin prisma practicii CEDO, se evidențiază necesitatea prezentării, de către partea care pretinde

compensarea cheltuielilor, a următoarelor documente: a. dovada achitării onorariilor avocaţilor (copii de pe dispoziţiile de plată prin virament sau bonurile de plată); . copia de pe facturile de strictă evidenţă, emisă pentru clienţi-persoane juridice şi în alte cazuri stabilite de legislaţie; c. listă detaliată a actelor/acţiunilor efectuate de avocat şi a timpului aferent acestora (cu tariful şi orarul). Pentru determinarea cuantumului compensaţiei acordate, instanţa de judecată, pentru a face o apreciere corectă, va mai ţine cont de: a. complexitatea cauzei; noutatea şi dificultatea întrebărilor juridice ridicate de speţă;
b. aportul avocatului la soluţionarea cauzei; c. timpul şi munca depusă de avocat; d. aptitudinile speciale necesare pentru a acorda asistenţa (cunoştinţe tehnice speciale, cunoaşterea profundă a unor reglementări de profil, cunoaşterea limbilor străine, a altor procedee de comunicare cu clienţi specifici etc.); e. faptul în ce măsură munca avocatului în cauza respectivă îi limitează capacitatea de a lucra în alte dosare; f. rezultatul obţinut; g. restricţiile de timp impuse de client şi de circumstanţele cauzei; h. natura şi durata relaţiei dintre avocat şi client; i. experienţa, reputaţia şi abilitatea avocatului; j. justificarea şi ponderea mijloacelor de apărare utilizate în cauză; k. suma despăgubirilor pretinse/obţinute în cauză; l. alţi factori, la discreţia instanţei.

Aderent, conform pct. 15-17 din Recomandarea privind cuantumul onorariilor avocaților și compensarea de către instanțele de judecată a cheltuielilor de asistență juridică, aprobată prin hotărârea Consiliului Uniunii Avocaților nr.19-02/27.05.22 din 27 mai 2022, pornind de la practica CEDO, cheltuielile de asistență juridică trebuie să fie necesare, realmente angajate și rezonabile ca mărime. Pentru dovada cheltuielilor suportate, prin prisma practicii CEDO, se evidențiază necesitatea prezentării de către partea care pretinde compensarea cheltuielilor, a următoarelor documente: dovada achitării onorariilor avocaților (copii de pe dispozițiile de plată prin virament sau bonurile de plată); copia de pe facturile de strictă evidență, emisă pentru clienți-persoane juridice și în alte cazuri stabilite de legislație; listă detaliată a actelor/acțiunilor efectuate de avocat și a timpului aferent acestora (cu tariful și orarul). Pentru determinarea cuantumului compensației acordate, instanța de judecată, pentru a face o apreciere corectă, va mai ține cont de: complexitatea cauzei; noutatea și dificultatea întrebărilor juridice ridicate de speță; aportul avocatului la soluționarea cauzei; timpul și munca depusă de avocat; aptitudinile speciale necesare pentru a acorda asistența (cunoștințe tehnice speciale, cunoașterea profundă a unor reglementări de profil, cunoașterea limbilor străine, a altor procedee de comunicare cu clienți specifici etc.); faptul în ce măsură munca avocatului în cauza respectivă îi limitează capacitatea de a lucra în alte dosare; rezultatul obținut; restricțiile de timp impuse de client și de circumstanțele cauzei; natura și durata relației dintre avocat și client; experiența, reputația și abilitatea avocatului; justificarea și ponderea mijloacelor de apărare utilizate în cauză; suma despăgubirilor pretinse/obținute în cauză; alți factori, la discreția instanței.

Recomandarea privind cuantumul onorariilor avocaților și compensarea de către instanțele de judecată a cheltuielilor de asistență juridică aprobată prin hotărârea Consiliului Uniunii Avocaților nr.19-02/27.05.22 din 27 mai 2022, prevede și faptul că la determinarea cuantumului compensației acordate, instanța de judecată, pentru a face o apreciere corectă, va mai ține cont și de complexitatea cauzei, noutatea și dificultatea problemelor juridice ridicate de speță.

Potrivit materialelor cauzei, într-adevăr au fost suportate cheltuieli de asistență juridică, dar pentru stabilirea cuantumului sumei necesare de a fi rambursate, trebuie ca acestea să fie reale, necesare și rezonabile, cât și să fie raportate sumele solicitate la complexitatea cauzei și aportul considerabil al avocatului.

Astfel, instanța de fond a evaluat serviciile avocatului Botnari Veaceslav la suma de 500 lei și nu 4000 lei, cum s-a solicitat. Însă, în urma examinării cauzei în ordine de apel, punând accent pe prevederile legislației în vigoare, în raport cu circumstanțele cauzei, Completul judiciar conchide necesitatea majorării cuantumului cheltuielilor încasate de la Strînchilău Ștefan în beneficiul CA „General Asigurări" S.A., de la 500 lei la 2000 lei.

În acest sens, este de menționat că, avocatul potrivit raportului privind cheltuielile de asistență juridică a acordat următoarele servicii: prima discuție cu clientul – 370,60 lei; deplasarea spre client – timpul de drum fiind taxat cu 10% - 67,06 lei; studierea materialelor dosarului și legislației aplicabile – 1341,20; întocmirea cererii de chemare în judecată și pregătirea anexelor – 2682,40 lei; întocmirea prezentului raport – 4470,07 lei; întocmirea și depunerea demersului privind eliberare titlului executoriu, ridicarea titlului executoriu, prognoza – 4470,07 lei, total în sumă de 5655,39 lei. (f.d. 31)

Completul reține că potrivit pct. 15 al Recomandării Uniunii Avocaților aprobată prin Decizia nr.2 din 30 martie 2012, pornind de la practica CEDO, cheltuielile pentru asistență juridică trebuie să fie necesare, realmente angajate şi rezonabile ca mărime.

Conform pct. 16 al recomandării sus menționate, pentru dovada cheltuielilor suportate, prin prisma practicii CEDO, se evidențiază necesitatea prezentării de către partea care pretinde compensarea cheltuielilor a următoarelor documente: dovada achitării onorariilor avocaților (copii de pe dispoziţiile de plată prin virament sau bonurile de plată); copia de pe facturile de strictă evidență, emisă pentru clienți-persoane juridice şi în alte cazuri stabilite de legislație; lista detaliată a actelor/acțiunilor efectuate de avocat şi orarul timpului aferent acestora.

Completul de judecată remarcă că, apelantul a prezentat copia bonului de plată care confirmă achitarea de către CA „General Asigurări" S.A. avocatului Botnari Veaceslav pentru serviciile juridice suma de 4000 lei, lista detaliată a actelor/acțiunilor efectuate de avocat și a timpului aferent acestora (cu tariful și orarul), iar potrivit mandatului anexat la materialele dosarului se confirmă că contractul de asistență juridică a fost încheiat la data de 11 octombrie 2023 cu nr. 2vb-39.

În acest sens, Completul reține că actele prezentate confirmă existența raporturilor contractuale dintre reclamant și avocatul acestuia, precum și faptul prestării serviciilor juridice și al achitării onorariului convenit. Totuși, acestea nu înlătură obligația instanței de a aprecia caracterul rezonabil al cuantumului solicitat spre compensare, întrucât convenția dintre avocat și client produce efecte doar între părțile contractante, fără a putea fi opozabilă părții adverse sub aspectul întinderii obligației de restituire a cheltuielilor de judecată.

Analizând natura litigiului, Completul constată că prezenta cauză nu a implicat un grad sporit de complexitate juridică sau factuală. Obiectul examinării l-a constituit exclusiv încasarea despăgubirii de asigurare în ordine de regres și a cheltuielilor de judecată, iar soluționarea

litigiului nu a presupus administrarea unui volum considerabil de probe, efectuarea unor expertize, audierea martorilor ori examinarea unor probleme de drept noi sau controversate cît nici participarea avocatului în cadrul ședințelor de judecată.

Totuși instanța superioară consideră că suma încasată de către instanța inferioară cu titlu de cheltuieli de asistență juridică în sumă de 500 lei este una insuficientă, iar suma de 2000 lei ar compensa în volum deplin cheltuielile pentru serviciile avocatului, fiind una rezonabilă asistenței juridice acordate reclamantului, reieșind din complexitatea cauzei, aportul avocatului la soluționarea cauzei, justificarea şi ponderea mijloacelor de apărare utilizate în cauză, precum și suma despăgubirilor pretinse/obţinute în cauză.

Totodată, Completul constată că o parte din activitatea invocată de reprezentantul reclamantului reprezintă acte procedurale uzuale, inerente exercitării profesiei de avocat, constând în consultarea clientului, deplasarea spre client, studierea materialelor dosarului și întocmirea demersului privind eliberarea titlului executoriu, activități care, raportate la complexitatea cauzei și la volumul efectiv al lucrărilor efectuate, nu justifică compensarea integrală a sumei de 4 000 lei din contul părții adverse.

În aceste circumstanțe, având în vedere criteriile prevăzute de art. 96 din Codul de procedură civilă, explicațiile Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 25 din 28 iunie 2004, Recomandările Uniunii Avocaților, precum și practica Curții Europene a Drepturilor Omului privind acordarea cheltuielilor de judecată, Completul apreciază că suma de 2000 lei reprezintă o compensație echitabilă și proporțională cu volumul activității juridice desfășurate, fiind suficientă pentru a acoperi cheltuielile de asistență juridică care pot fi considerate reale, necesare și rezonabile.

Așadar, reieșind din dovezile prezentate de către avocatul reclamantului în cumul cu materialele cauzei, precum și complexitatea cauzei, noutatea și dificultatea întrebărilor juridice ridicate de speță, aportul avocatului la soluționarea cauzei, timpul și munca depusă de avocat, aptitudinile speciale necesare pentru a acorda asistență, natura și durata relației dintre avocat și client, experiența, reputația și abilitatea avocatului, Completul judiciar conchide ca fiind corectă soluția instanței de fond cu referire la compensarea de la Strînghilău Ștefan a cheltuielilor de asistență juridică, însă cuantumul acestor cheltuielilor este nejustificat. Or, suma de 500 de lei încasată de instanța de fond în acest sens este vădit disproporționată, în raport cu volumul real al serviciilor juridice prestate, complexitatea cauzei și lucrul efectiv al avocatului.

Ca urmare, Completul judiciar concluzionează asupra modificării hotărârii primei instanțe, în partea cheltuielilor de asistență juridică suportate, prin majorarea cuantumului cheltuielilor de asistență juridică încasate de la Strînghilău Ștefan, în beneficiul Companiei de Asigurări „General Asigurări” Societatea pe Acțiuni de la suma de 500 lei până la suma de 2000 lei, pe care o consideră necesară, reală și rezonabilă ca mărime. Iar, în rest, hotărârea contestată este necesar de menținut.

Față de cele ce preced, Completul judiciar consideră necesar de a admite apelul declarat și de a modifica hotărârea primei instanțe în partea cheltuielilor de asistență juridică suportate, prin majorarea cuantumului cheltuielilor de asistență juridică încasate de la Strînghilău Ștefan, în

beneficiul Companiei de Asigurări „General Asigurări” Societatea pe Acțiuni de la suma de 500 lei până la suma de 2000 lei, în rest hotărârea primei instanțe se menține fără modificări.

Cu referire la cheltuielile suportate în instanța de apel.

În conformitate cu art. 84 alin. (1) din Codul de procedură civilă, *taxa de timbru este o sumă de bani care se percepe, o singură dată, pentru intentarea unui proces judiciar civil sau de contencios administrativ atât în primă instanţă, cât şi în căile de atac, în temeiul legii.*

Conform art. 94 Cod de procedură civilă, *instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere părţii care a avut câştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pârâtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.*

De asemenea, reieșind din faptul că la depunerea cererii de apel, potrivit bonului de plată seria/nr. A 00824318629733 din 02 februarie 2025 apelantul Compania de Asigurări „General Asigurări” Societatea pe Acțiuni a achitat taxa de timbru în sumă de 200 lei, pe care instanța de apel prin prisma prevederilor art. 94 din Codul de procedură civilă, o va încasa de la Strînghilău Ștefan în beneficiul Companiei de Asigurări „General Asigurări” Societatea pe Acțiuni.

Asupra cererii de apel, în baza materialelor și actelor dosarului cît și argumentelor prezentate în ședința de judecată, conducându-se de prevederile articolelor 385 lit. b) și 390 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată, -

D E C I D E :

Se admite apelul declarat de reprezentantul CA „General Asigurări” SA, avocatul Botnari Veaceslav.

Se modifică hotărârea Judecătoriei Cahul, sediul Cantemir din 20 iunie 2024, în partea încasării cheltuielilor de asistență juridică, prin majorarea cuantumului cheltuielilor de asistență juridică încasate de la Strînghilău Ștefan, născut la 17 martie 1993, IDNP: 2010043006840, în beneficiul Companiei de Asigurări „General Asigurări” Societatea pe Acțiuni cu sediul în mun.Chișinău, str. Alexandr Pușkin, 47/5, IDNO: 1016600035165 de la suma de 500 (cinci sute) lei până la suma de 2000 (două mii) lei.

În rest, hotărârea Judecătoriei Cahul, sediul Cantemir din 20 iunie 2024, se menține fără modificări.

Se încasează de la de Strînghilău Ștefan, în beneficiul Companiei de Asigurări „General Asigurări” Societatea pe Acțiuni taxa de timbru achitată la depunerea cererii de apel în mărime de 200 (două sute) lei.

Decizia este definitivă din momentul emiterii, fiind susceptibilă de recurs la Curtea Supremă de Justiție, în termen de 2 luni de la comunicare.

Președintele completului,	*Judecător*	*Judecător*
Evgheni BANCOV	*Andrei SCRIPCENCO*	*Inga GORLENCO*